

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Ταχ. Δ/ση : Μέρλιν 5 (6^{ος} όροφος)
Τ.Κ. : 106 71, Αθήνα
Τηλ. : 2107546645
Email : διοikitis.dam@minfin.gr

ΠΡΟΣ:
Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αρ. 7539/15.07.2025 Ερώτηση του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με «Αναθεώρηση του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021–2027: υπονόμηση της ενεργειακής μετάβασης και αγνόηση των αναγκών των τοπικών κοινωνιών»

Σχετ.: Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου με αρ. 7539/15.07.2025

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων και ως προς τα ερωτήματα 1 και 5 που μας αφορούν, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Ερώτημα 1

Η πρόταση αναθεώρησης του Προγράμματος ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027 (ΠΔΑΜ), η οποία υποβλήθηκε στην Επιτροπή, έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης της πορείας του Προγράμματος, σε συνδυασμό με νεότερα δεδομένα και αλλαγές που επήλθαν σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του.

Η Ενδιάμεση Επανεξέταση κατέληξε στην πρόταση ανακατανομής του ποσού ευελιξίας του άρθρου 86 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) 1060/021, ως αποτέλεσμα της μεταφοράς πόρων ύψους 5 εκ. € Δημόσιας Δαπάνης από την Τεχνική Βοήθεια του ΠΔΑΜ στο τομεακό Πρόγραμμα Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων, της δημιουργίας διακριτής Προτεραιότητας STEP¹ καθώς και των δύο προτεραιοτήτων 5Α και 5Β για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου², καθώς και επιμέρους μεταφορών πόρων μεταξύ των Προτεραιοτήτων του.

Ειδικότερα η μεταβολή πόρων πραγματοποιήθηκε σε όλες τις Προτεραιότητες του Προγράμματος, προκειμένου αυτό να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στις νέες προκλήσεις και ανάγκες των περιοχών παρέμβασης του. Ενδεικτικά: για την ενίσχυση του τομέα της επιχειρηματικότητας που προέκυψε ως ανάγκη με βάση τη συστηματική διαβούλευση την τελευταία Ζετία, την αντιμετώπιση ανελαστικών ζητημάτων που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διαχειριστικής Αρχής (ΔΑ) ΕΣΠΑ

¹ Δημιουργία διακριτής Προτεραιότητας STEP «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων σε στρατηγικές τεχνολογίες για την Ευρώπη – STEP», με πόρους ύψους 80 εκ. € ΔΔ (68.923.362 € ΚΣ) για τη στήριξη επενδύσεων σε στρατηγικούς τομείς (καθαρές και αποδοτικές τεχνολογίες, ψηφιακές τεχνολογίες, βιοτεχνολογίες) και ευθυγράμμιση του ΠΔΑΜ με τις νέες προκλήσεις που εντοπίζονται (Πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη – STEP, για τη στήριξη κρίσιμων και αναδυόμενων στρατηγικών τεχνολογιών και των αντίστοιχων αξιακών αλυσίδων τους).

² Στο ΠΔΑΜ δημιουργήθηκαν δύο (2) διακριτές Προτεραιότητες για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (μία για τις κύριες δράσεις του Προγράμματος και μία για την Τεχνική Βοήθεια), ενέργεια που απορρέει από κανονιστική υποχρέωση, δεδομένου ότι το Νότιο Αιγαίο ανήκει στην κατηγορία Περιφερειών σε μετάβαση με διαφορετικό ποσοστό συγχρηματοδότησης από τις υπόλοιπες Περιφέρειες (70%). Οι πόροι για τις Προτεραιότητες που αφορούν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου μεταφέρθηκαν από τις Προτεραιότητες του ΠΔΑΜ που περιλάμβαναν σχετικές δράσεις.

ΔΑΜ αλλά αγγίζουν σημαντικό εύρος δράσεων (π.χ. διαθεσιμότητα επαρκούς ηλεκτρικού χώρου), τον σχεδιασμό δράσεων στις νησιωτικές περιοχές που δεν είχαν προβλεφθεί κατά το στάδιο του προγραμματισμού (π.χ. κέντρα δεξιοτήτων, μηχανισμός επιχειρηματικότητας, δράσεις στο πλαίσιο των στρατηγικών ΟΧΕ των ΕΣΔΙΜ).

Για τη διαμόρφωση της πρότασης αναθεώρησης ελήφθησαν υπόψη κυρίως τα ακόλουθα:

- οι Ειδικές Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τη χώρα και ειδικότερα το Θεματικό Παράρτημα 8 του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου «Δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα», καθώς και κάθε άλλο θεματικό Παράρτημα, στο οποίο περιλαμβάνονται θέματα αναφορικά με το κλίμα και την ενέργεια,
- η πρόοδος επίτευξης των οροσήμων που είχαν τεθεί και οι αιτίες που συνδέονται με την επίτευξη ή μη αυτών,
- οι αλλαγές που επήλθαν κατά τον χρόνο που μεσολάβησε μεταξύ του σημείου έγκρισης και έναρξης υλοποίησης του ΠΔΑΜ και του χρόνου της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης, τα προβλήματα και οι προκλήσεις που οι αλλαγές αυτές δημιουργούν και τους τρόπους αντιμετώπισής τους, καθώς επίσης και τις δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά την υλοποίηση του Προγράμματος,
- η πρόοδος υλοποίησης του επικαιροποιημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), λαμβάνοντας υπόψη και την αξιολόγηση που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με την παρ. 1 στοιχείο β) άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999
- οι δυνατότητες αξιοποίησης της πρωτοβουλίας για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) στο πλαίσιο του ΠΔΑΜ, η οποία αποτελεί μια σημαντική αλλαγή σε σχέση με την περίοδο σχεδιασμού,
- η πρόοδος εφαρμογής των αρχών και των στόχων του Ευρωπαϊκού Πυλώνα για τα Κοινωνικά Δικαιώματα και η συμβολή του ΠΔΑΜ σε αυτήν,
- τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης Εφαρμογής του ΠΔΑΜ.

Επισημαίνεται ότι, η προτεινόμενη αναθεώρηση στο πλαίσιο της Ενδιάμεσης Επανεξέτασής του Προγράμματος, δεν μεταβάλλει τη στρατηγική στόχευση του ΠΔΑΜ, αλλά εξυπηρετεί με αποτελεσματικότερο τρόπο τις νέες προκλήσεις και τις αλλαγές που επήλθαν κατά τον χρόνο που μεσολάβησε μεταξύ του σημείου έγκρισης και έναρξης υλοποίησης και του χρόνου της Ενδιάμεσης Επανεξέτασης.

Στη λογική αυτή, **οι αρχικά κατανεμημένοι πόροι για την Προτεραιότητα 2 του ΠΔΑΜ, μεταβάλλονται κατά 494.766 €**, λόγω της μεταφοράς πόρων:

- α. στην Προτεραιότητα 1, «Ενίσχυση & προώθηση της επιχειρηματικότητας», ως μια τροποποίηση διαχειριστικής φύσης για λόγους ευελιξίας χωρίς κατ' ανάγκη να μεταβάλλεται το «ενεργειακό» αντικείμενο των δράσεων,
- β. στις νέες προτεραιότητες: 7 «Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων σε στρατηγικές τεχνολογίες για την Ευρώπη – STEP» και 5Α «Δράσεις Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου»,
- γ. στην Προτεραιότητα 5 «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας», για την ενίσχυση των δράσεων βιώσιμης αστικής και αγροτικής ανάπτυξης και προστασίας και ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ερώτημα 5

Οι δράσεις «Προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας», «Προώθηση της απασχόλησης ηλικιακά νέων απόρων» & «Προγράμματα εξατομικευμένης παρέμβασης για άνεργους νέους με υλοποίηση δράσεων διάγνωσης αναγκών, επαγγελματικής συμβουλευτικής και κοινωνικής ενδυνάμωσης», δρουν με κύρια στόχευση την προσαρμογή γυναικών και νέων σε νέες παραγωγικές δραστηριότητες λόγω των συνεπειών της μετάβασης, ενισχύοντας την απασχόλησή τους, αλλά κυρίως αναγνωρίζοντας το ρόλο τους στην κοινωνία σύμφωνα με τις επιταγές του Προγράμματος.

Αναφορικά με τους νέους, η συμμετοχή τους στο μηχανισμό διακυβέρνησης της μετάβασης διασφαλίζεται καταρχάς μέσω της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΔΑΜ (ήτοι του επίσημου, θεσμικού οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 40 του ΚΚΔ 1060/2021), μέλη της οποίας μεταξύ άλλων είναι και επίσημα αναγνωρισμένες οργανώσεις νέων (π.χ. Όμιλος Ενεργών Νέων Φλώρινας), οι οποίες στις σχετικές συνεδριάσεις αφήνουν έντονο αποτύπωμα με τις παρεμβάσεις τους.

Πέραν της συμμετοχής αυτής, η ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ, έχει διοργανώσει ημερίδες Youth Summit και ενημερωτικές εκδηλώσεις με τίτλο «Οι νέοι σε νέα εποχή», στις οποίες δόθηκε η δυνατότητα συμμετοχής τους σε Εργαστήρια Δημιουργίας Ιδεών, εντοπίζοντας ευκαιρίες και προκλήσεις στην εποχή της ενεργειακής μετάβασης γύρω από τα σύγχρονα θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, επιχειρηματικότητας, πράσινης καινοτομίας και οικονομίας.

Με εκτίμηση

Ο Διοικητής της ΕΥ ΔΑΜ

Πελοπίδας Καλλιρίης